

“Opleiden geeft voldoening”

De visie dat een opleiding de platte dakenbranche naar een hoger niveau zou tillen, sprak Jos Hommeles 21 jaar geleden dermate aan dat hij TECTUM van meet af aan steunde. Al spoedig werd hij bij het opleidingsinstituut actief als voorzitter en werkte hij mee aan de ontwikkeling van een uniek opleidingsconcept.

Alex Kunst

Binnen de dakbedekkingsbranche is Jos Hommeles een enthousiast pleitbezorger voor opgeleid personeel. Zelf was hij er in zijn jonge jaren enorm op gebrand om te gaan werken. School had voor hem geen prioriteit. Maar langzaam ging hij toch het belang van diploma's inzien. Hommeles: "Mijn visie op het onderwijs is gevormd door wat ik vroeger zelf heb nagelaten: school had bepaald niet mijn belangstelling. Ik groeide op in een groot gezin en mijn vader overleed al vroeg. Naast school werkte ik in een zalencomplex en in de supermarkt. Werken vond ik geweldig, maar in de loop der jaren begon ik in te zien dat ik niet zo moest doorgaan. Als ik meer wilde bereiken in mijn leven, dan had ik diploma's nodig. Ik ging studeren in de avonden en dat hield ik veertien jaar lang vol. Zo behaalde ik mijn diploma's."

Het viel niet altijd mee om zijn opleiding te combineren met een drukke baan. Wel zag hij al snel de voordelen ervan in. "Studeren zorgt ook voor rust, verantwoordelijkheidsgevoel

Jos Hommeles: "Ik vind dat onderaannemers, al dan niet zzp'ers, eveneens de VakScan moeten doen."

en het voegt kwaliteit toe aan je leven. Je gaat anders over allerlei dingen denken."

Eenmaal directeur van Udo Dakbedekkingen en bestuurslid van VEBIDAK bleef hij het belang van opgeleide vakmensen inzien. Hommeles, die snel na de oprichting TECTUM-voorzitter werd, herinnert zich de begintijd nog goed. "Bij de start van TECTUM waren er niet of nauwelijks leerlingen. Sommige ondernemers moesten wennen aan het idee dat een opleiding op de TECTUM-manier echt nodig was. Een bestuurslid van VEBIDAK zag het belang gelukkig wel in. We namen ons voor

om 120 leerlingen binnen te halen. Dat is ons gelukt bij een vergadering met heel veel ondernemers, die we allemaal hebben aangesproken. En aan het eind van de vergadering hadden we ons doel gehaald.”

DE JUISTE WEG

Sinds die tijd gingen de bedrijven zelf actief werven, waardoor het aantal leerlingen gestaag groeide. Hommeles: “Dat is zo goed aan onze branche: het dakdekkersbedrijf werft en brengt de leerling onder bij het samenwerkingsverband TECTUM. Dat systeem werkt fantastisch. De werkgever spreekt eerst zelf de nieuwe werknemer en daarna neemt het opleidingsbedrijf de werknemer onder zijn hoede. Met het totaalpakket zijn we uniek in Nederland. Het werkt namelijk niet als de opleidingen zelf de leerlingen moeten zoeken. Een werkgever wil eerst met zijn nieuwe werknemer praten; gewoon om te zien of hij bij het bedrijf past. Als dat zo is dan kan hij zeggen: ‘Je mag bij mij komen werken, maar wel via

Door de enorme scholingsdrift in de BIKUDAK-branche is het imago van de dakdekker sterk verbeterd.

TECTUM: ‘Veruit de meeste ondernemers vinden dit de juiste weg. Nieuwe mensen eerst naar TECTUM en als het even kan niveau 2 en 3 achter elkaar doen.’

Het systeem liep lange tijd goed, maar de vijver van nieuwe mensen werd steeds leger. Ook andere bouwsectoren zochten naar personeel. Door een niveau-1-opleiding te gaan aanbieden, zorgde TECTUM voor nieuwe aanwas van geschikte mensen. Hommeles: “Ook als je geen vooropleiding hebt, kun je bij TECTUM instromen en als dakdekker aan de slag. Je mag starten met niveau 1, maar het is niet de bedoeling dat je daarmee eindigt. Wij zorgen ervoor dat je ook niveau 2 kunt halen.”

Dankzij het opleidingsconcept maakt iedereen die dat wil, kans op een goede baan, vertelt Hommeles. “Een baan is belangrijk voor mensen. Het geld is uiteraard belangrijk, maar het gaat ook om sociale contacten. Jongeren die niet meer naar school gaan, moet je oppikken en iets leren. Het is ook op maatschappelijk niveau belangrijk. De opleiding geeft enorm veel voldoening. Uiteindelijk zijn het prachtjongens. Sommigen hebben een ‘rugzak’; een opleiding met een baan geeft ze precies de structuur in hun leven die ze nodig hebben. Dan is het geweldig om ze terug te zien bij de diploma-uitreiking. Dat is altijd een groot feest. Het mooiste moment is voor mij als ze naar voren lopen om hun diploma op te halen. Ontzettend jammer dat de diploma-uitreiking door de coronacrisis al twee jaar niet kon doorgaan.”

RUIMTE VOOR DE LEERMEESTER

TECTUM leidde in de loop der jaren steeds meer jongeren op, maar het werd al snel duidelijk dat daarbij de oudere dakdekkers niet vergeten moesten worden. Hommeles: “De voorlieden wisten nauwelijks hoe ze met jongeren om moesten gaan. De school is fantastisch, maar het echte werk gebeurt op het dak. Daarom hebben we een leermeester-cursus toegevoegd. Zo leren de voorlieden hoe ze leiding kunnen geven aan de opleiding van hun collega’s.”

In de praktijk blijkt soms dat de leermeester te weinig bagage heeft – of te weinig ruimte krijgt van het bedrijf – om de leerling te begeleiden, aldus Hommeles. Vanaf september gaat daarom een functionaris van TECTUM de bedrijven langs met de boodschap: zorg ervoor dat de leermeester de mogelijkheid krijgt om de leerling goed op te vangen. “Je kunt niet een voorman met een leerling naar een klus sturen en verwachten dat ze dezelfde productie maken als twee ervaren dakdekkers. Maar ook de voorman moet begrip tonen. Als een voorman ontevreden is over een leerling, herinner ik hem er altijd even aan hoe hij zelf ooit is begonnen.”

Voor ervaren dakdekkers die nooit een vakopleiding hebben gehad, is er bij TECTUM ook nog de mogelijkheid van erkenning via EVC (Eerder Verworven Competenties). Het gaat om verkorte trajecten, waarbij er op basis van kennis en ervaring voor bepaalde onderdelen vrijstelling wordt gegeven.

“Jongeren die niet meer naar school gaan, moet je oppikken en iets leren. Het is ook op maatschappelijk niveau belangrijk”

Zo kunnen zij ook in aanmerking komen voor een diploma. “Het gaat hier om een formeel traject met een erkend diploma. Want het is raar als een voorman zonder vakopleiding een leerling begeleidt, die uiteindelijk wel een diploma haalt.”

GOED IMAGO

Om het vakmanschap op hoog niveau te houden is er de VakScan. Daarmee wordt vastgesteld of de dakdekker nog steeds werkt volgens de voorgeschreven technische uitvoeringsrichtlijnen, veiligheidsafspraken, voorschriften en overige wettelijke regels. Hommeles: "Als bedrijf moet je ook altijd buiten je eigen muren denken. Je kunt goed geschoold personeel hebben, maar hoe zit het met de onderaannemers?"

Ook zij kunnen je onderneming maken of breken. Ik vind dat onderaannemers, al dan niet zzp'ers, eveneens de VakScan moeten doen. Die ontwikkeling ontstaat nu langzaam. Vanuit TECTUM maken we veel bedrijfsopleidingsplannen. En het is goed om ieder jaar de VakScan – ook voor onderaannemers – in je plan van aanpak te zetten, maar het is vooral belangrijk om dit voornemen daadwerkelijk op te volgen. Daar moet een automatisme in ontstaan."

Jos Hommeles op het podium bij de diploma-uitreiking van TECTUM in 2019. "Ontzettend jammer dat de diploma-uitreiking door de coronacrisis al twee jaar niet kon doorgaan."

"Je mag er best trots op zijn dat je een dakdekker bent."

In de bijna 21 jaar vakopleiding en korte cursussen droeg TECTUM in belangrijke mate bij aan het inmiddels veel hogere niveau van de branche. Volgens Hommeles kan de sector een voorbeeld nemen aan de leidekkers in Duitsland. "Die mensen zijn trots op hun vak met hun gildes en dat dragen ze ook uit. Door de enorme scholingsdrift in onze bedrijfstak is het imago van de dakdekker sterk verbeterd. We hebben er echt een vak van gemaakt. Je mag er best trots op zijn dat je een dakdekker bent." ■

EVC LIGHT

NOGAL WAT DAKDEKKERS ZIJN AFKOMSTIG UIT HET BUITENLAND EN VOOR SOMMIGEN VAN HEN VORMT DE NEDERLANDSE TAAL EEN FLINKE UITDAGING. DAT STAAT HET HALEN VAN EEN DIPLOMA SOMS IN DE WEG. JOS HOMMELES, VOORZITTER VAN TECTUM: "TERWIJL HET OM MENSEN GAAT DIE PRIMA HET VAK KUNNEN UITOEFENEN. OM ERVOOR TE ZORGEN DAT NIEMAND BUITEN DE BOOT VALT, IS ER EEN EVC LIGHT-VARIANT ONTWIKKELD. MENSEN VOLGEN DAN ALLE OPLEIDINGSONDERDELEN, BEHALVE NEDERLANDS EN REKENEN. EVENTUEEL KUNNEN ZE LATER ALS-NOG HET VOLLEDIGE EXAMEN DOEN, ALS ZE HET NEDERLANDS WEL BEHEERSEN. MET EVC LIGHT KUNNEN BEDRIJVEN IN IEDER GEVAL AANTONEN DAT ZIJ EEN DAKDEKKER IN DIENST HEBBEN DIE ZIJN VAK BEHEERST. MET DE LATERE AANVULLINGEN MAKEN ZE DAN ALSNOG KANS OP HET DIPLOMA."

GROTE BESPARING DANKZIJ B² TRANSITIES

DE ENORME DRUK OP DE ARBEIDSMARKT HEEFT GROTE GEVOLGEN VOOR HET HRM-BELEID IN DE BEDRIJVEN. DE TRANSITIE NAAR ANDER WERK VOOR OUDERE DAKDEKKERS KOMT DAARDOOR IN DE KNEL, CONSTAATERT JOS HOMMELES, OOK VOORZITTER VAN B² TRANSITIES. "WERKGEVERS HEBBEN HUN DAKDEKKERS KEIHard NODIG. BOVENDIEN WILLEN DE DAKDEKKERS HET LIEFST DOORGAAN MET HUN WERK, ZELFS ALS HET DOOR DE LEEFTIJD WAT MOEILIJKER GAAT."

DE TRANSITIE NAAR ANDER WERK NEEMT DAARDOOR AF. DAT LEVERT OP TERMIJN EEN ENORME KOSTENPOST OP, OMDAT DAKDEKKERS HET GEVAAR LOPEN ARBEIDSONGESCHIKT TE WORDEN VERKLAARD.

B² TRANSITIES IS OPGERICHT DOOR WERKNEMERS- EN WERKGEVERSORGANISATIES BINNEN DE BIKUDAK-BRANCHE OM UITVAL VAN WERKNEMERS IN DE DAKBEDEKKINGSBRANCHE ZOVEEL MOGELIJK TE VOORKOMEN. OM ERVOOR TE ZORGEN DAT DAKDEKKERS TOCH OP TIJD OVERSTAPPEN NAAR EEN ANDERE FUNCTIE OF BAAN ZIJN ER NIEUWE REGELS AFGESPROKEN. HOMMELES: "B² TRANSITIES IS NU OOK TOEGANKELIJK ZONDER TUSSENKOMST VAN WERKGEVERS. DAT IS EEN DOORBRAAK. DE WERKGEVERS STAAN HIER ACHTER, OMDAT HET BETER IS VOOR DE DAKDEKKERS EN UITEINDELIJK OOK VOOR DE BEDRIJFSTAK."

"ALS JE KUNT VOORKOMEN DAT IEMAND IN DE WIA TERECHTKOMT, IS DAT NIET ALLEEN BETER VOOR DIE PERSOON, HET IS OOK BETER VOOR JE BEDRIJF. ALS JE ZIET WAT JE OP JAARBASIS BESPAART OP DE PREMIEDIFFERENTIATIE VOOR DE WIA – DAT IS GIGANTISCH."

Dit artikel kunt u lezen op www.roofs.nl